

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3237/2018. (VII. 9.) AB HATÁROZATA**alkotmányjogi panasz elutasításáról**

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.V.21.393/2016/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt elutasítja.

I n d o k o l á s**I.**

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Duda Attila, 1115 Budapest, Bartók Béla út 92–94. IV/22.) útján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján kérte, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg, hogy a Kúria Pfv.V.21.393/2016/5. számú ítélete alaptörvény-ellenes, és ezért azt semmisítse meg.
- [2] 1.1. Az indítványozó (az alapügyben felperes) kártérítési pert indított egy biztosító gazdasági társaság ellen (a továbbiakban: alperes). A felperes Életbefektetés plusz módozatú biztosítást kötött az alperes munkavállalójával, aki ügynöki tevékenysége keretében átvett a felperestől több részletben biztosítási díjként meghatározott összegeket. Az összegek átvételét az alperes munkavállalója szigorú számadású eredeti bizonylatokkal igazolta a felperes részére. Az átadott összegek alperes részére történő befizetésére azonban nem került sor, azt az alperes munkavállalója ismeretlen célokra felhasználta. Az alperes munkavállalója kezdetben rendszeres jutalékot fizetett a felperesnek, majd egy idő után megszüntette a kifizetéseket és minden kapcsolatot megszakított a felperessel. A felperes az alperestől kért tájékoztatást, aki tudomására hozta, hogy feljelentést tett a munkavállalója tevékenysége miatt, mert több személytől is átvett különböző összegeket, melyekkel a biztosító felé nem számolt el. Az alperes elismerte, hogy a károkozó tevékenysége során okozott kárért a biztosító felelősséggel tartozik.
- [3] Az első fokon eljáró Fővárosi Törvényszék 10.P.24.286/2013/16. számú ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen a felperesnek meghatározott összegű tőkét, valamint kamatot. Ítéletében a bíróság kifejtette, hogy a munkáltató, az alperes felelőssége fennáll a munkaviszonnyal összefüggésben okozott kárért. A bíróság a konkrét esetben megállapította, hogy nincs annak jelentősége, hogy az alperes ügynöke megbízotti jogkörét túllépve okozta-e a felperes kárát, mivel kétségtelen tény, hogy maga a megbízás volt az, amely a károkozást lehetővé tette. Az alperes kártérítési felelősséggel tartozik a megbízott magatartásáért, ha a megbízott képviseli jogkörében eljárva, de azzal visszaélve szabályos szerződéskötési magatartást színelve bűncselekményt is megvalósító felróható károkozó magatartást tanúsított (EBH2005.1208). Mindezek alapján a bíróság megállapította az alperes kártérítési felelősségét, és a kártérítés mértékét.
- [4] Az ítélet ellen mindkét fél fellebbezést nyújtott be. A másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla 28.Pf.20.995/2015/11. számú ítéletében megállapította az alperes kártérítési kötelezettségét, a tőkemarasztalás összege tekintetében változtatta meg az elsőfokú ítéletet. A másodfokú bíróság helyesnek tekintette az elsőfokú bíróság azon megállapítását, miszerint a biztosító felelőssége fennáll az ügynöki tevékenység során okozott kárért. Több eseti döntés is megerősíti, hogy a biztosító felelőssége mindazon károkozásra kiterjed, amely a megbízás kereteinek túllépésével, a megbízó által kifejezetten tiltott tevékenységgel, esetleg bűncselekménnyel valósul meg, amennyiben arra a megbízási jogviszony teremtett lehetőséget (EBH2005.1208., EBH2006.1406., BH2008.331.). A bíróság kifejtette, hogy az alperes felelőssége független attól is, hogy az ügynöke eljárásának eredményeként a felek között létrejött-e szerződés, azaz a biztosító ügynöke tevékenységéért szerződésen kívüli károkozás szabályai alapján is felel. A felelősség szempontjából annak a ténynek van jelentősége, hogy ténylegesen a megbízási jogviszony teremtette meg a károkozás lehetőségét a megbízott számára.

- [5] A Fővárosi Ítéltábla döntése ellen az alperes felülvizsgálati kérelmet nyújtott be. A Kúria felülvizsgálati eljárásban hozott Pfv.V.21.393/2016/5. számú ítéletében hatályon kívül helyezte a jogerős ítéletet és megváltoztatta akként, hogy a felperes keresetét teljes egészében elutasította. A Kúria hivatkozott arra, hogy a tényállás megállapításához rendkívül kevés tényleges bizonyíték állt rendelkezésre (a felperes és az alperes előadása eltért egymástól, okirati bizonyítékként kevés egyszerű okirat, a nyugták szolgáltak). A Kúria álláspontja szerint az első- és a másodfokú bíróság is figyelmen kívül hagyta, hogy a szerződés létrejöttének és tartalmának bizonyítása a felperest terhelte, aki annak – miszerint életbiztosítást kívánt kötni – semmilyen szinten nem tudott eleget tenni. Az üzletkötő a büntetőeljárásban, valamint a perben tanúként is azt adta elő, hogy bár az ügylet az alpereshez kapcsolódott, valójában egy tőzsdei befektetés volt, nem biztosítási termék. A Kúria álláspontja szerint a rendelkezésre álló adatokból nem lehet arra a megállapításra jutni, hogy a felperes biztosítási szerződést kívánt kötni, mert erre nézve nem tett ajánlatot, annak hiányában azt az alperes el sem fogadhatta, így a biztosítási szerződés nem jöhetett létre. Az üzletkötő azonban – akár munkaviszonya, akár megbízási jogviszony keretében rendelkezett felhatalmazással – csak biztosításközvetítői tevékenységi körben járhatott el az alperes nevében, képviselőként, megbízottjaként. Befektetés közvetítésére, általa jogszerűen nem végezhető tevékenységre munkaviszonya, majd a megbízási jogviszony nem jogosította. Az alperes felelőssége kizárólag az üzletkötő biztosításközvetítői tevékenységéért áll fenn, amelynek feltétele a biztosítási szerződés létrejötte. A Kúria megállapította, hogy a konkrét ügyben „a felperes és az alperes között nem jött létre biztosítási szerződés. Pusztán az, hogy az üzletkötő munkaviszonya lehetőséget adott egy hihető fedőtörténetre a jogsértő magatartás megvalósításához, az alperes felelősségét nem alapozza meg.” Mindezekre tekintettel megállapította, hogy a felperes káráért az alperest nem terheli kártérítési felelősség.
- [6] 1.2. Az indítványozó az Abtv. 27. §-a alapján kéri a Kúria Pfv.V.21.393/2016/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését. Álláspontja szerint a Kúria kifogásolt ítélete sérti az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdését, a XXIV. cikk (1) bekezdését, valamint a XXVIII. cikk (1) bekezdését.
- [7] Az indítványozó a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmével összefüggésben hivatkozik arra, hogy a Kúriai döntés indokolása rendkívül rövid, valamint a Kúria jogszabálysértésre alapozza a jogerős döntés hatályon kívül helyezését, de az indokolásból nem tűnik ki, hogy a felülvizsgálattal támadott döntés mennyiben és miért jogszabálysértő. Az indítványozó álláspontja szerint sérül az Alaptörvény XXIV. cikke azáltal, hogy a Kúria nem indokolta meg döntését. A tulajdonhoz való jog sérelmét az indítványozó abban látja, hogy a Kúria ítéletének következtében azzal, hogy a munkáltató felelőssége nem került megállapításra, az okozott kárral sérült az indítványozó tulajdonjoga. Az indítványozó a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmére hivatkozik azzal összefüggésben, hogy a Kúria ítélete alaptörvény-ellenes módon téves és túlterjeszkedő jogértelmezésen alapul.

II.

- [8] 1. Az Alaptörvénynek az alkotmányjogi panaszban hivatkozott rendelkezései:

„XIII. cikk (1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.”

„XXIV. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.”

„XXVIII. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”

- [9] 2. A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) érintett rendelkezése:

„206. § (1) A bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapítja meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli és meggyőződése szerint bírálja el.”

III.

- [10] 1. Az Alkotmánybíróság elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának feltételeit vizsgálta, és ennek során megállapította: az indítványozó határidőben benyújtott alkotmányjogi panasz határozott kérelmet tartalmaz [Abtv. 30. § (1) bekezdés, 51. § (1) bekezdés, 52. § (1) bekezdés]. Az indítványozó ugyanis egyértelműen megjelölte
- azt a törvényi rendelkezést (Abtv. 27. §), amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, és amely az indítványozó jogosultságát megalapozza;
 - az alapügy bemutatásával az elszenvedett eljárási szabálysértésekből eredő, az Alaptörvényben biztosított jogai sérelmének lényegét;
 - az Alkotmánybíróság által vizsgálendő bírói döntést (Kúria Pfv.V.21.393/2016/5. számú ítélete);
 - az Alaptörvény általa megsértettnek vélt rendelkezéseit [Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdés, XXIV. cikk (1) bekezdés, XXVIII. cikk (1) bekezdés];
 - az indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel, valamint
 - a kifejezett kérelmet a bírói döntés megsemmisítésére [Abtv. 52. § (1b) bekezdés].
- [11] Az indítványozó érintett az ügyben, mivel alapügyfél, felperes volt a bírósági eljárásban (Abtv. 27. §, Abtv. 51. §), továbbá a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségeit kimerítette [Abtv. 27. § b) pont].
- [12] 2. Az Alkotmánybíróság a befogadás során megállapította, hogy a panasz egyes indítványi elemek tekintetében nem tesz eleget az Abtv. 27. §-ban, valamint az Abtv. 29. §-ban foglalt egyes feltételeknek.
- [13] Az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tulajdonjoggal összefüggésben az alkotmányjogi panasz nem vet fel sem alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, sem a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvényellenességet. Az Alkotmánybíróság már több ügyben kifejtette, hogy az alkotmányos tulajdonvédelem nem azonosítható az absztrakt polgári jogi védelemmel. Nem vonható az alkotmányos tulajdonvédelem alá az az eset, ha az indítványozó bírósági határozatok eredményeként pervesztes lett és ezzel összefüggésben vagyonszertést szenvedett el [3120/2017. (V. 30.) AB határozat, Indokolás [40], 3276/2017. (X. 19.) AB végzés, Indokolás [28]].
- [14] Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése a tisztességes hatósági eljáráshoz biztosít jogot, ilyen eljárás azonban az indítvány tartalmából megállapíthatóan nem volt folyamatban az ügyben.
- [15] Az indítvány – az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog sérelmére hivatkozással – több ponton kifogásolja a Kúria bizonyítási eljárás során tett megállapításait, arra tekintettel, hogy a Kúria megállapításai nem helyesek, iratellenesek. Az indítvány a befektetési vagy biztosítási termék dilemmájának indokolási hiányosságán túlmenő részében valójában a bírósági döntéssel szembeni kifogásait fogalmazza meg, illetve a bíróság jogértelmezését, jogalkalmazását vonja kritika alá, és a támadott ítéletben foglalt döntést magát, annak hátrányos voltát tekinti alapjogi sérelemnek.
- [16] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. A bírói döntésnek azonban kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik a testület hatáskörébe. A bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal már nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközeként. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszon keresztül is az Alaptörvényt és az abban biztosított jogokat védi. Önmagukban a rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasznak. Egyébként az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna [3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [28]; 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]]. Ezzel összhangban a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság tartózkodik attól is, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon [3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4], 3065/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [5], 3391/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [25], 7/2013. (VIII. 1.) AB határozat, Indokolás [33]].
- [17] Mindezekre tekintettel az alkotmányjogi panasz a biztosítási szerződés létezése dilemmájának indokolási hiányosságán túlmenő részében nem vet fel sem alapvető alkotmányjogi kérdést, sem a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet.

- [18] 3. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz befogadásának feltételei az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésére alapított egyes indítványi elemek tekintetében fennállnak. Az indítványozó abban a kérdésben – a biztosítási szerződés létrejötte – sérelmezi az indokolási kötelezettség elmaradását, illetve hiányos voltát, amely érdemben befolyásolja a bírói döntést, ugyanis a per érdemi kimenetele, a kártérítési felelősség fennállása vagy fenn nem állása éppen ennek a kérdésnek az eldöntésétől függ. Az indítványozó nem a Kúria szakmai érvelését kifogásolja, hanem azt, hogy nem indokolta meg kellően azt, hogy mire alapozza – az első és a másodfokú bírósággal teljesen ellentétesen – azt az állítását, hogy nem jött létre biztosítási szerződés a felek között. Az indokolási kötelezettség nem megfelelő voltát kifogásolja azzal összefüggésben is, hogy a Kúria jogszabálysértésre tekintettel helyezte hatályon kívül a jogerős döntést, azonban az indokolásból nem derül ki, hogy a jogerős döntés miért és mennyiben jogszabálysértő. Az indokolási kötelezettség elmaradása vagy annak hiányos volta a tisztességes eljáráshoz való joggal összefüggésben felvethet a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet.
- [19] Az Alkotmánybíróság a fentiekre tekintettel az alkotmányjogi panasz befogadásáról határozott.

IV.

- [20] Az alkotmányjogi panasz nem megalapozott.
- [21] 1. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog mindenki számára biztosítja a bíróság előtti egyenlőséget, valamint a jogot ahhoz, hogy az ellene emelt vádat, vagy perben jogait és kötelezéseit a törvény által felállított független és pártatlan bíróság igazságos és nyilvános tárgyaláson bírálja el.
- [22] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény negyedik módosítása során (2013. március 25.), valamint a 13/2013. (VI. 7.) AB határozatában a korábbi alkotmánybírói határozatokban foglaltak felhasználhatóságát illetően rögzített szempontok figyelembe vétele alapján arra jutott, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog követelményével kapcsolatos korábbi megállapításai alkalmazhatóságának a konkrét ügyben nincs akadálya [hasonlóan lásd: 7/2013. (III. 1.) AB határozat]. A 6/1998. (III. 11.) AB határozat úgy foglalta össze a tisztességes eljáráshoz való jog lényegét, hogy az „olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembe vételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás méltánytalan vagy igazságtalan, avagy nem tisztességes” [ABH 1998, 91, 95]. Ez egyben azt is jelenti, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog egyes részelemei korlátozhatóak a szükséges-ség-arányosság feltételeinek megfelelően [17/2015. (VI. 15.) AB határozat, Indokolás [103]–[109]].
- [23] A tisztességes eljáráshoz való jognak része az indokolt bírói döntéshez való jog. Az Alkotmánybíróság a 7/2013. (III. 1.) AB határozatában vizsgálta az egyedi bírósági döntések indokolási kötelezettségének minimális, az eljárás tisztességességéhez tartozó követelményeit. Az Alkotmánybíróság irányadónak tekintette az Emberi Jogok Európai Bírósága indokolt bírósági döntéshez fűződő jog tekintetében kialakított gyakorlatát. Mindezek alapján az indokolási kötelezettség az eljárás tisztességességével összefüggő minimális követelményei a következők. Alapvető követelmény, hogy a bíróságok a döntéseik alapjául szolgáló indokokat kellő részletességgel mutassák be, az indokolás szükségességének mélységét azonban az alapul fekvő ügy egyedi körülményei határozzák meg. Az indokolt bírósági döntéshez való jog azonban semmiképpen nem jelenti azt, hogy az ügyben eljáró bíróságot a felek valamennyi érvelése tekintetében részletes indokolási kötelezettség terhelné. Az Alkotmánybíróság elsődlegesen azt vizsgálja, hogy az indokolási kötelezettséget előíró eljárási jogszabályokat a bíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott követelményeknek megfelelően alkalmazta-e [7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [31]–[33]].
- [24] Az Alkotmánybíróság gyakorlatában „a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon. Ennek megítéléséhez az Alkotmánybíróság vizsgálja a jogvita természetét, az alkalmazandó eljárási törvény rendelkezéseit, a felek által az adott ügyben előterjesztett kérelmeket és észrevételeket, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdéseket” [7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]]. Az Alkotmánybíróság gyakorlata következetes abban a tekintetben, hogy a bizonyítási eljárás eredményének felülmérlegelésére az alkotmányjogi panasz-eljárás nem adhat keretet, mert ebben az eljárásban csak a bírósági döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség felülvizsgálatára kerülhet sor [3116/2014. (IV. 17.) AB

végzés, Indokolás [54]; 3039/2014. (III. 13.) AB végzés, Indokolás [19]; 3027/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [20]].

- [25] 2. Az Alkotmánybíróság ezt követően az alkotmányjogi panaszban kifogásolt konkrét bírói döntést vizsgálta meg.
- [26] 2.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló per központi kérdése az volt, hogy az alperes munkavállalója tevékenysége mennyiben tudható be az alperesnek, és ezzel összefüggésben az alperes mennyiben köteles helytállni a munkavállalója jogellenes tevékenységével okozott károkért. Ennek eldöntése szempontjából kulcskérdés annak eldöntése, hogy az ügylet befektetési vagy biztosítási szerződés megkötésére irányult. Az elsőfokú- és a másodfokú bíróság egyetértett abban, hogy jelen ügyben az alperesnek helytállási kötelezettsége van, mivel a per tárgya életbiztosítási szerződéshez kapcsolódó szolgáltatás volt.
- [27] Az elsőfokú bíróság rámutatott arra, hogy a munkáltató felelőssége fennáll a munkaviszonnyal összhangban okozott károkért, akkor is, ha a károkozás a munkáltató által kifejezetten tiltott tevékenységgel vagy bűncselekmény elkövetésével valósul meg. Nincs jelentősége annak, hogy a biztosításközvetítő a megbízott jogkörét túllépve okozta a kárt, mert maga a megbízás volt az, amely a károkozást lehetővé tette. Az elsőfokú bíróság szerint az alperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy az üzletkötő nem biztosításközvetítői minőségében, nem a munka- illetve megbízási jogviszonyával összefüggésben, hanem kizárólag a saját kockázatára kötött befektetési ügyletet. Az üzletkötő hosszú éveken át állt alkalmazásban az alperesnél. Bizonylatként pedig az alperes szigorú számadású nyugtáit használta fel. A felperes hosszabb időn keresztül a hozamokat is megkapta, amely tovább növelte bizalmát.
- [28] A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy a felperesben alappal alakulhatott ki az a téves feltevés, hogy egy életbiztosítási szerződéshez kapcsolódó befektetésre vonatkozó szerződést kötött. A másodfokú bíróság döntőnek tekintette, hogy az üzletkötő szigorú számadású, eredeti nyugtákat használt fel a felperes által átadott pénzeszegek átvételének elismerésére. Az alperes működési körében merült fel az az ok, amelynek folytán ilyen nyugtatömbökhöz az üzletkötő hozzájuthatott. A másodfokú bíróság hivatkozott arra az állandó bírósági gyakorlatra, miszerint a biztosító felelőssége fennáll a biztosítás létrejöttének elmaradásából eredő károkért, amennyiben az ügynökének eljárása folytán a felperes alappal feltételezhette, hogy a biztosítási szerződés létrejött, és hatályba is lépett. A felelősség szempontjából annak a ténynek van jelentősége, hogy ténylegesen a megbízási jogviszony teremtette meg a károkozás lehetőségét a megbízott számára.
- [29] A Pp. 206. § (1) bekezdése értelmében a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak az egybevetése alapján állapítja meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli, és meggyőződése szerint bírálja el. A Kúria álláspontja szerint kulcskérdés az ügyben a megkötött szerződés jellege. Álláspontja szerint az első- és a másodfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy a szerződés létrejöttének és tartalmának bizonyítása a felperest terhelte, és ennek semmilyen szinten nem tudott eleget tenni. A Kúria leszögezte, hogy a rendelkezésre álló adatok szerint nem lehetett megállapítani, hogy a felperes biztosítási szerződést kívánt kötni, az üzletkötő azonban csak biztosításközvetítői tevékenységi körben járhatott el az alperes nevében. Befektetés közvetítésére munkaviszonya, majd megbízási jogviszonya nem jogosította. Ebből az is következik, hogy amikor az üzletkötő a felperes vonatkozásában járt el, nem biztosítási ügynöki tevékenységet végzett, nem annak kereteit lépte túl, hanem a saját kockázatára ajánlott egy befektetést. Mindezek alapján a Kúria azt állapította meg, hogy a másodfokú bíróság ítélete jogszabálysértő, és a felperes káráért az alperest kártérítési felelősség nem terheli.
- [30] Az alkotmányjogi panaszban előadott kifogás szerint a Kúria döntése rendkívül rövid indokoláson alapul, és nem helyez kellő hangsúlyt arra, hogy a felperes és az alperes közötti szerződés létrejöttének látszatát ténylegesen alátámasztották. Ugyanis az alperesi munkavállaló ténylegesen létező alperesi terméket kínált, alperesi szigorú számadású nyugtákon igazolta a pénzbefizetések átvételét, a pénzeszegek alpereshez történő befizetéséről tájékoztatta a felperest, és rendszeres jutalékot fizetett ki a termékre hivatkozással.
- [31] 2.2. Az Alkotmánybíróság a Kúria indokolását értékelve arra a következtetésre jutott, hogy a Kúria nem hagyta figyelmen kívül a felülvizsgálati kérelemben foglalt lényeges kérdések vizsgálatát. A bíróság a Pp. 206. § (1) bekezdése alapján a tényállást a felek előadásának és bizonyítékainak alapján állapítja meg, és arra alapozza döntését. A Kúria elsősorban azt kifogásolta, hogy a felperes nem bizonyította kellőképpen azt, hogy biztosítási szerződést kötött. Álláspontja szerint a felperes elmulasztotta bizonyítási kötelezettségét, amelyet a másod-

fokú bíróság figyelmen kívül hagyott, ebben áll a másodfokú ítélet jogszabálysértő jellege. A Kúria indokolásában kevesebb hangsúlyt fektet olyan tényekre, amelyeket az elsőfokú, de főként a másodfokú bíróság hangsúlyosnak tekintett, például a szigorú számadású nyugták kérdése. Azt, hogy az üzletkötőnél voltak szigorú számadású nyugták, a másodfokú bíróság döntőnek tekintette annak megítélésakor, hogy az üzletkötő az alperes megbízottjaként járt el. A Kúria annak vizsgálata során, hogy mennyiben volt betudható az üzletkötő magatartása az alperesnek, egyetlen körülményre helyezte a hangsúlyt, arra, hogy a szerződés jellege milyen volt. Ugyanis csak a biztosítási szerződés minősült olyannak, amelyre kiterjedt az alperes tevékenységi köre, a befektetési szerződésre nem. Az ügy eldöntése szempontjából a Kúria elegendőnek tartotta annak megállapítását, hogy a biztosítási szerződés megkötésének a ténye nem volt bizonyított, kellőképpen igazolt. Ez a tény önmagában kizárta az alperes helytállási kötelezettségének megállapítását és kárfelelősségét. A Kúria indokolásában nem foglalkozott minden, a felek által felvetett, valamint a másodfokú bíróság által vizsgált kérdéssel. Érdemben foglalkozott azonban az ügy eldöntése alapjául szolgáló lényeges kérdéssel, a szerződés létezésével, illetve jellegével, amely döntő volt az alperes kárfelelősségének megállapítása szempontjából.

- [32] Az Alkotmánybíróság az érdemi vizsgálatot követően arra a következtetésre jutott, hogy a Kúria az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó követelményeknek megfelelően járt el, mert az ügy lényeges körülményeit érintő legfontosabb kérdést megvizsgálta, és a vizsgálat eredményéről számot adott döntése indokolásában.
- [33] Az Alkotmánybíróság a fentiekre tekintettel az alkotmányjogi panaszt elutasította.

Budapest, 2018. június 19.

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2111/2017.

• • •